

Áætlun um forvarnir gegn

einelti, kynferðislegu- og kynbundnu áreitni og ofbeldi (EKKO)

Sveitarfélagið starfar samkvæmt kjarasamningum sem og lögum og reglugerðum sem um sveitarfélög gilda. Í mannauðstefnu sveitarfélagsins segir m.a. að hvers kyns einelti, áreitni eða ofbeldi verði ekki liðið hjá Sveitarfélaginu Skagaströnd og setur sveitarfélagið sér forvarnaráætlun til að fylgja ef grunur um slíkt kemur upp. Slík áætlun leiðbeinir starfsfólki um verklag.

[Í reglugerð 1009/2015 um aðgerðir gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum](#) eru leiðbeiningar til fyrirtækja og stofnana um hvernig á að vinna.

EKKO forvarnaáætlun er til að skýra nánari útfærslu á verklagi til að tryggja jafnræði og réttláta afgreiðslu mála. Henni er bæði ætlað að fyrirbyggja að einelti, kynferðislegt eða kynbundið áreitni og ofbeldi eigi sér stað, og ef að slík atvik koma upp leiðbeini áætlunin stjórnendum og öðru starfsfólki með rétt viðbrögð við EKKO atvikum. Allt starfsfólk Sveitarfélagsins Skagastrandar skal sýna kurteisi og virðingu í samskiptum sín á milli og sem og við aðra sem þeir kunna að þjónusta. Einelti, kynferðisleg- eða kynbundin áreitni, ofbeldi eða önnur ótilhlýðileg hegðun verður ekki umborin meðal starfsfólks okkar og er bæði stjórnendum og öðru starfsfólki með öllu óheimil. Sveitarfélagið kemur í veg fyrir slíka hegðun í starfi stofnunarinnar með virkri áætlun um úrbætur og forvarnir. Taka skal allar tilkynningar alvarlega og meðhöndla af nærgætni.

Hvað er EKKO?

Einelti er síendurtekin hegðun sem almennt er til þess fallin að valda vanlíðan hjá þeim sem fyrir henni verður, svo sem að gera lítið úr, móðga, særa eða ógna viðkomandi eða að valda honum ótta. Skoðanaágreiningur eða ágreiningur vegna ólíkra hagsmuna fellur ekki hér undir.

Kynferðisleg áreitni er hvers kyns kynferðisleg hegðun sem er í óþökk þess sem fyrir henni verður og hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu viðkomandi, einkum þegar hegðunin leiðir til ógnandi, fjandsamlegra, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða móðgandi aðstæðna. Hegðunin getur verið orðbundin, táknræn og/eða líkamleg.

Kynbundin áreitni er hegðun sem tengist kyni þess sem fyrir henni verður, er í óþökk viðkomandi og hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu viðkomandi og skapa aðstæður sem eru ógnandi, fjandsamlegar, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða móðgandi fyrir viðkomandi.

Ofbeldi er hvers kyns hegðun sem leiðir til, eða gæti leitt til, líkamlegs eða sálræns skaða eða þjáninga þess sem fyrir henni verður, einnig hótun um slíkt, þvingun eða handahófskennda sviptingu frelsis.

Áætlun um forvarnir gegn EKKO skal virkjuð:

- verði stjórnendur varir við hegðun eða ágreining í samskiptum starfsfólks sem vekur grun um að slík ótilhlýðileg hegðun hafi átt sér stað.
- berist ábending um að starfsmaður hafi orðið slíkri ótilhlýðilegri hegðun á vinnustaðnum.
- berist stjórnendum kvörtun frá starfsmanni um slíka ótilhlýðilega hegðun á vinnustað.

Ekki skiptir ekki máli hvort gerendur starfi hjá sveitarfélaginu, séu íbúar eða aðrir sem eiga samskipti við okkar starfsfólk. Þá skiptir það ekki máli hvort atvikið sem um ræðir á sér stað utan vinnustaðar svo lengi sem starfsfólk á hlut að máli og gerist á vinnutíma.

Leiðbeinandi verklag

Hér er mikilvægt að hafa í huga að sýna þarf nærgætni og stuðning í slíkum málum gagnvart öllum aðilum málsins

- Ef upp kemur EKKO mál má leita til einhvers af eftirfarandi aðilum: oddvita sveitastjórnar, sveitarstjóra, stjórnenda, trúnaðarmanna, mannauðsráðgjafa eða sálfræðings Heilsuverndar. Þeim aðila sem leitað er til með málið ber að bregðast við á skilvirkan hátt í samstarfi við oddvita sveitastjórna eða sveitarstjóra.
- Ef leitað er til stjórnenda eða trúnaðarmanna með málið skulu þeir tilkynna það sveitarstjóra sem ber ábyrgð á rannsókn málsins eða oddvita sveitastjórnar ef sveitarstjóri blandast í málið. Ávallt skal virða óskir málsaðila um aðkomu annarra aðila að málinu.
- Sveitarstjóri eða oddvita sveitarstjórnar skulu rannsaka málið. Í rannsókninni felst að
 - meta þörf þolanda fyrir bráðan stuðning og veita hann.
 - leggja skal áherslu á að brugðist sé við hið fyrsta í þeim tilgangi að koma í veg fyrir að hegðunin endurtaki sig og koma þannig í veg fyrir frekari skaða.
 - meta eðli umræddrar kvörtun eða ábending ásamt því að meta hvort ástæða sé til að leita til utanaðkomandi aðila.
 - tryggja að hlutaðeigandi starfsfólki sé gefinn kostur á að koma sjónarmiðum sínum á framfæri. Gott viðmið er að tekið sé viðtal við ætlaðan þolanda, ætlaðan geranda, vitni eða aðra þá sem veitt geta upplýsingar sem skýra málsatvik. Skrásetja skal allar frásagnir aðila og bera þær undir viðkomandi til samþykktar. Leitað verður upplýsinga um tímasetningar og önnur gögn, s.s. tölvubréf, smáskilaboð í síma eða tölvu eða annað sem varpað getur ljósi á málavöxtu.
 - tryggja að ætlaður þolandi og ætlaður gerandi þurfi ekki að hafa samskipti er varðar starfsemi vinnustaðarins, svo sem með breyttum verkferlum ef þurfa þykir.
- Aðgerðir í kjölfar rannsókna
 - Sveitarstjóri eða oddviti sveitarstjórnar skulu taka ákvörðun um til hvaða aðgerða skuli gripið í samræmi i við alvarleika málsins
 - Þegar málið telst vera einelti, kynferðislegt eða kynbundið áreitni, ofbeldi eða önnur tilhlýðileg hegðun verður brugðist við eftir eðli máls með því að veita geranda tiltal, áminningu, tilfærslu í starfi eða honum sagt upp störfum.
 - Við lok málsins skal vera niðurstöður undir bæði ætlaðan þolanda og ætlaðan geranda og gefa þeim kost á athugasemdum.
 - Bæði ætlaður þolanda og ætlaður geranda verði veitt viðeigandi aðstoð
 - Haldi ætlaður þolandi og ætlaður gerandi áfram störfum hjá sveitarfélaginu er lögð áhersla á að breytingar verði gerðar á vinnustaðnum eins og kostur er, svo sem breytingar á vinnuskipulagi, verkferlum, staðsetningu innan starfsstöðva.
 - Mál sem varða við almenn hegningarlög skal tilkynna til lögreglu í samráði við ætlaðan þolanda.
- Eftirfylgni og forvarnir
 - Sveitarstjóri eða oddviti sveitarstjórnar fylgi málum eftir í þeim tilgangi að tryggja að umrædd eða áþekk háttsemi endurtaki sig ekki. Forvarnaraðgerðir:
 - Áhættumat (sál)félagslegra þátta skal ávallt endurskoðað í kjölfar þess að viðbragðsáætlun er virkjuð án tillits til hver niðurstaðan er. Til forvarnaraðgerða telst fræðsla ásamt mögulegum breytingum á vinnuaðstöðu, verkferlum og öðru vinnuskipulagi.

Forvarnaráætlun þessi skal kynnt starfsfólki reglulega. Nýjum starfsmönnum skal kynnt þessi áætlunin þegar við upphaf starfs. Forvarnaráætlun skal endurskoðuð reglulega og er hún ávallt aðgengilegar öllu starfsfólki á vef sveitarfélagsins.

Allar upplýsingar meðhöndlaðar sem trúnaðarmál og verða öll gögn varðveitt á öruggum stað á ábyrgð sveitarfélagsins og meðhöndluð samkvæmt persónuverndarlögum

Staðfest á fundi sveitarstjórnar 27. febrúar 2024

Ólafur Þór Ólafsson
Starfandi sveitarstjóri